

DOMOVINA

Izhaja dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 v za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primeren popust. — Naročnina za celo leto 8 kron, za pol leta 4 krona, za četrletja 2 kroni; ista naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celju.

Kakšno prihodnost ima nagodbeno vprašanje?

Kakor dolga kača vijejo se nagodbena vprašanja med avstrijsko in ogrsko vlado. Jako težavno je stališče obeh ministrskih predsednikov dr. Körberja in Szella, kajti Körber še sedaj nima v parlamentu zanesljive večine in nikake zaslombe, zato se trudi si pridobiti nekoliko tal s tem, da kolikor mogoče dožene pogajanja z Ogrji. On stoji na stališču, da napram Ogrm ne odneha ne za las. Pri tem stališču mu je pa v napotju krona, kajti cesar izrecno želi, da se z obestransko popustljivostjo doseže sporazumje, ki naj vodi do sklepanja nagodbe. To se je pokazalo že parkrat, ko sta bila oba ministrska predsednika klicana k cesarju. Čeprav se od tega, kar se je pri cesarju vršilo, iz uradnih virov ni nič zvedelo, je sigurno to, da se je pritiskalo edino le na Körberja. Körberju preti torej skoraj na vsak način pogin, če odneha, mu izpodmakne stališče parlament, če ne odneha, pa nima več zaslombe pri cesarju.

Približno enako je stališče ogrskega ministrskega predsednika Szella, kajti če se sklene nagodba za Ogre neugodno, ozir. če ji preskrbi ministrski predsednik neugodne predpogoje, potem je pokopana in izgubljena parlamentarna večina Szellova v prid Kossutovcem in drugim ogrskim strankam, katere iščejo povoda izpodnesti liberalni stranki tla.

Že na podlagi tega je malo upanja, da bi prišlo do ugodne rešitve avstro-ogrškega vprašanja.

Vpraša se pa še: Za slučaj, da se punktacije in predpogoji med obema vladama srečno završe, — kaj porečeta k tej od vlad dobljeni podlagi za parlamentarno razpravljanje? Ako le en parlament nagodbo zavrže, propade ista po-

polnoma. Zato se bomo bavili le z vprašanjem: Kaj poreče avstrijski parlament k nagodbi?

Žal, da v meritornem ali notranjem oziru ne moremo tega vprašanja pretresavati, ker nam vsebina pogajanj in končnih uspehov ni znana. To vprašanje presojati bi bilo z narodno-gospodarskega stališča jako zanimivo. Marsikdo bi mislil, da naj se nagodbeno vprašanje pretresava samo z narodno-gospodarskega stališča. To bi bilo tudi edino pravilno, ker ima nagodba skoro izključno narodno-gospodarski pomen, — ali pozabiti ne smemo, da živimo v državi narodnih bojov in narodnostne politike v Avstriji, — kjer dobi vsako narodno-gospodarsko vprašanje tudi svojo politično barvo!

Tako bo tudi z nagodbo!

Avstrijski Slovani vedo dobro, da je vladi mnogo na tem, da se nagodba sklene. Stopili bodo, — ozir. so že stopili v pogajanja z vlado — in vlada bo moral upoštevati dejstvo, da leži bistvo vsake pogodbe v tem, da vsak pogodnik da in prejme. Če pa torej dajo Slovani vladi — to je, da naj ji dovolijo razpravljanje in dognanje nagodbe ali če naj celo za nagodbo glasujejo, bodo morali tudi prejeti plačilo za to. To ni prisilna politika, kakor trdijo Nemci, ki se za vlado jako ogrevajo, nego je to prava, zdrava, pozitivna politika, ko so tirali od nekdanj Nemci in jo še sedaj. Razložek med Slovani in Nemci je le ta: nemški poslanci, ki za svoje privilegirano ljudstvo nimajo izposlovati več narodnih koristi, se zadovolijo z večine z osebnim profitom, kar je pokazal posebno jasno slučaj Wolf; Slovani pa zahtevajo v odplačilo vedno le narodnih koristi.

Res je sicer, da čakajo, dokler ne pride vlada v silo in stisko, — a to je ravno znak trezne politike, in je vlada sama kriva, če pride v silo in stisko. Da bi jo iz zagate reševali, za to nimajo Slovani najmanjšega povoda.

S terjatvami na vlado bomo stopili Jugoslovani in Čehi. Jugoslovani imajo mnogo potreb, na kojih najnujnejše se bo morala vlada ozirati. Tu omenjamo v prvi vrsti celjsko vprašanje, dalje tržaško šolsko vprašanje itd. Čehi bodo zahtevali zadoščenja za odpravo jezikovnih neredb, — tudi tukaj bo treba resno in pametno računati.

Dvoje je mogoče: ali se bo Slovanom ustreglo, ali se ne bo ustreglo. Če se nam ustreže, potem imamo narodni in gospodarski profit. Če se nam pa ne ustreže potem — pride obstrukcija in odide nagodba. Z nagodbo bo šel tudi Körber. Tudi s tem smo zadovoljni, kajti pokazali bomo vladi, da se preko nas ne pride k dnevnemu redu, čegar glavna točka je — avstro-ogrška nagodba.

Kakor se čuje, ni upanja, da bi nam vlada ustregla. To prepričanje je dobil in javno izrekel češki poslanec dr. Stransky, ki je imel z ministrskim predsednikom tozadeven razgovor. Obljubil je tudi čisto razločno Körberju obstrukcijo.

Kakor se vse suče, — iz nagodbe ne bo nič.

Jugoslovani.

Sreča in blagostanje Jugoslovancev zavisi od združenja vseh narodnih moči jugoslovanskih. Vsekakor se nahajajo zapreke, ki pa se dajo premagati. Za historične in zgodovinsko-pravne naslove se jugoslovanskim rodovom, ki stoje v prvi vrsti na narodni podlagi, ni treba pripraviti in medsebojno pobijati, ker je položaj jugoslovanskih rodov takšen, da je še poln pomanjkljivosti in nedostatkov.

Ako se ozremo na položaj Slovencev, ki so raztrgani na Koroško, Štajarsko in Primorsko ter morajo prenašati nemško, oziroma laško gospodarstvo, ako premislimo, v kakšnem položaju se nahajajo Hrvatje, ki so raztrgani na Dalma-

LISTEK.

Rdeči Peter.

Povest. Sp. P. Laikus.

Železnica med krajem C. in Z. se vije po nekod po zelo divjih krajih; tu se vzdigujejo griči v silne višine, in zdi se, kakor bi hotela lokomotiva s silo prodreti v goro, da se bojuje z gorskimi duhovi za zaklade, ki so tu notri zakopani, in katere bi naša dežela dobro znala porabiti. A s tem ni nič; železnica se zavije v stran, in pred očmi gledalca leži mična dolinica; za gričkom gleda ven z mahom porasli cerkveni zvonik, obdan od topolov, in tu in tam zre radovedno streha kake hišice. To je mirna in tiha vasica v nekem kraju naše domovine. Mislilo bi se o ljudeh, ki tu stanujejo, da morajo biti sami dobri, mirni in tihi ljudje, a temu ni tako.

Kakor tudi narava ni povsod ednaka, če jo bližje pogledamo, tako je tudi z ljudmi. Strasti jim polnijo prsa, skrbi jim bele lase in isto veselje jim tudi navdaja srca kakor po drugih krajih, ki niso tako lepi in mirni.

V našo vas, kjer se nahaja tudi žel. postaja, pelje senčna pot, obdana od obeh strani s ko-

šatimi orehi. Vasica obstoji iz dolge vrste hiš; ob vhodu stoji cerkev s starim zvonikom, poleg župnišče in šola, takoj nasproti pa stoji kmečka hiša, ki je najlepša v celi vasi. Pokrita je tudi s slamo, kakor vse hiše v vasi, a mnogo večja je in na videz tudi imovitejša. S svojimi gospodarskimi poslopji, hlevi in skednji, ki stoje v bližini, napravlja ves kmetaki dvor prav dober utis. Vse je lepo osnaženo in belo.

Kmet ki je tu stanoval, se je prišteval med najbogatejše v vasi. Stari Sodar se je že od očeta naučil pridno delati, od matere pa je prejel smisel za red in priprostost, zato se ni čuditi, da se je blagostanje od leta do leta množilo, ko je prevzel hišo in vso oskrbo v lastne roke. Od tega pa je preteklo že trideset let; že davno so počivali njegovi starši v grobu, in njegovi lasje so se že pričeli beliti; bil je že na pragu šestdesetih let. Ves čas je videl, kako se množi njegovo premoženje, in to je pripisoval le svoji delavnosti in previdnosti. Na ženo se ni dosti oziral, ki pa je bila tudi jako prična, zgodaj vstajala in hodila pozno k pokoju. Vrh tega je tudi pozabljal na Boga, ki je pošiljal ob pravem času dež in ki je dal solnce, da je sijalo. Tako se je polastila prevzetnost njegovega srca, in kar je bilo s početka opravičen ponos na lastno

moč in modrost, to je bilo pozneje že strast, ki je zmotila njegovo srce in ga napravila trdega napram vsem. Gotovo leži v človeški naravi, da se veselimo doseženih uspehov; saj zakaj bi nam Bog zameril, da imamo veselje na sadovih našega dela? Zato pa ne smemo pozabiti zahvaliti njega, ki blagoslovi delo naših rok.

Sodar pa poleg vseh dobrih lastnosti ni mislil na to. Bil je ponosen na vse, kar je imel; na svoje rdeče krave, ki so stale lepo rejene v dolgi vrsti ob jasilih, na ognjevite konje, na svoja snažna poslopja, na velik vrt s plemenitim sadjem, ki mu je prineslo vsako leto lep dobiček. Bil je ponosen na svoje njive in travnike, ki so se vrstili takoj za vrtom in segali prav do železnice. Bil je ponosen na svoj gozd, ki je bil poraščen z visokimi smrekami in se razširjal ob bregu. Bil je tudi ponosen na svojo nedeljako suknjo, na kateri je nosil mesto gumbov cesarske zlatnike. Najbolj ponosen pa je bil na svojega sina Primoža, mladega moža, ki je bil star 25 let in je bil podoben v vsem, kar se je tikalo dela in rodoljublja njemu.

In v resnici, ponos na svojega sina je bil najlažje odpustljiv in najbolj utemeljen; mladi Primož je vstajal s kokoši, bil ves dan pri delu ter hodil pozno spat. Tudi ni bil tako ošaben

cijo, Istro, Hrvaško in Slavonijo, ako čujemo pri-
tožbe Srbov v južni Ogrski, Hrvaški, Bosni in
Hercegovini, ako slišimo obupne stoke pod
turškim jarmom vzdihajočih Srbov, ako pogle-
damo položaj kraljestva Srbije in kneževine
Črnogore, ako si predočimo, da je Bolgarska še
vedno turška vazalna država in da je mnogo
Bolgarov še danes podložnih Turkom, vidimo
lahko, da Jugoslovanom ni treba biti drug na
druzega nevoščljivim, temveč, da se imajo med-
sebojno obžalovati in iti na skupno delo, da
bode povsod in v vseh delih Jugoslovanstva
boljše.

To pa se bo zgodilo tedaj, ako se bode
poiskalo vse, kar brate družijo, in se bode vse
opustilo, kar jih loči in vodi narazen. Vse spletke,
na katere se naslanja neslovensko gospodarstvo,
obstoje v prepričanju, da si bodo Jugoslovani
medsebojno porivali lase ter so torej nezmožni,
da bi se sami vladali, temveč jim morajo vla-
dati drugi, pri čemur se ni ozirati na mero in
način zatiranja in zlorabljanja. Vsi pravi rodo-
ljubi opozarjajo in to po pravici vse Jugoslo-
vane, naj bodo med seboj edini, da ne bo zlobni
demon slavil slavlja nad posamezniki, ne nad
vsemi deli Slovanstva. Časi so preveč resni, da
bi bilo zdaj čas pečati se z otročjimi stvarmi,
kar kaže le na ljubosumnost med brati in daje
tujim življenjem priložnost, da se mešajo v jugo-
slovenske razmere in Jugoslovanom gospodarijo
in jih komandirajo.

Najprej morajo Jugoslovani svojo hišo ure-
diti in skrbeti za svoj obstanek. Potem še le
naj se posvetujejo in sklepajo o tem, kako bodo
svojo eksistenco obvarovali, kako bodo živeli,
Jugoslovanski rodovi imajo preveč nasprotnikov,
ki delajo skupno in so močni dovolj svoj upliv
izrabljati, svojo voljo narekati in vladati, dokler
so Jugoslovani needini.

Brez pomoči Hrvatov in Srbov je vstajenje
Slovencev nemogoče, in če je, se dolgo ne da
zdržati. Sporazumljenje Hrvatov s Srbi je pred-
pogoj za neodvisnost hrvatske krone. Brez spo-
razumljenja Srbije, Črnogore in Bolgarije se ne
da popraviti usoda Starosrbije in Macedonije.
Povsod, kamor pogledamo, so Jugoslovani nave-
zani drug na drugega in na medsebojne kom-
promise, ki morajo izhajati iz skupne narodne
ideje, da hočejo Jugoslovani s skupnim delova-
njem biti gospodje svoje usode, ne da bi se
mešali v interese drugih narodnosti v sosesčini.
Moč Jugoslovanov obstoji v njihovi edinstvi,
njih slabost pa v needinstvi.

Deviza, da pripada Balkan balkanskim Slo-
vanom, se ne da drugače uresničiti, kakor da
Slovenci v Alpah in ob Adriji, Hrvatje, vsi Srbi
in Bolgari gredo skupaj na delo in urede svoje
gospodarstvo ne ozirajo se na voljo drugih na-
rodov. Podjetje bi ne bilo tako težavno, samo
če imajo Jugoslovani dobro voljo, saj predstavl-
jajo skupaj veliko moč, ki bi bila vredna vsega
uvaževanja, in so toliko bolj navezani na edinstvo,

ker so deloma po drugih narodnostih pa tudi
zemljepisno ločeni od severnih Slovanov. Vedno
je nevhvaležna naloga, zagovarjati slog, ali v
sedanjosti, ko se na eni strani zbliževanje Hrva-
tov in Srbov, na drugi pa Bolgarov in Srbov
vedno bolj uresničuje ter so Slovenci načelno
za ideje Jugoslovanstva, se zdi, da sloga v namen
vstajenja vseh Jugoslovanov ni več neizvršljiva.

Nesporazumljenje je bilo gotovo do sedaj
na dnevnem redu; sporov ni manjkalo in tudi
ne vzrokov za prepir in sovraštvo. Danes pa se
morajo Jugoslovani sami vprašati, kaj so do-
segli s tem smrtnim sovraštvom za se ali slo-
vanske narode skupno! Slovenci so vsled tega,
ker se drugi slovanski rodovi med seboj prepri-
rajo, še danes na onem mestu, kjer so bili poprej;
Hrvatje niso na samostojnosti pridobili ničesar,
temveč so celo izgubili; Dalmacija je po soglas-
nem spričevanju Hrvatov in Srbov popolnoma
zanemarjena dežela; Istra je pod laškim gospo-
darstvom; mesto Reka je od Hrvatske ločeno, v
Slavoniji se naseljujejo drugi narodi; iz južnega
Ogrskega se Hrvati izseljujejo v Ameriko; Bosna
in Hercegovina sta v slabšem stanju kot pa sta
bili pred okupacijo; kraljestvo Srbija in kneže-
vina Bolgarija sta finančno čisto propali; Stara
Srbija in Macedonija sta turški; Črnagora
pa je od drugih držav oklenjena. To je sad ne-
sloge med Jugoslovani.

Temu nasprotno pa se da približno nasli-
kati položaj, kako bi izgledalo v Jugoslovanstvu,
če bi se vsi slovanski rodovi na jugu združili
in si podali pošteno bratske roke za skupno
delo — in sklenili, se ne več medsebojno pobi-
jati, temveč se skupno drug ob drugem boriti.
Je-li to mogoče? Vsekakor je mogoče, pa le tedaj,
ako Jugoslovani uničijo tuj vpliv, ki hujska
druzega zoper drugega, v slučaju potrebe pa
ednega zoper vse ali vse zoper ednega. To pa-
trijotično delo bi bilo od velike koristi za vse
Jugoslovane, kateri bi morali že vendar enkrat
o tem razmišljati, kako se ohranijo in ki bi
morali že vendar enkrat spoznati dolžnost samo-
obrambe. Če bi se najboljši možje med Slovenci
in Hrvati, Bolgari in Srbi združili in sporazu-
meli, bi šlo delo hitro od rok. Jugoslovani naj
bi priredili skupni sestanek in se pogovorili,
kako bi se dala sedanja beda, sedanje neznosno
stanje premagati.

Bliskanje na Balkanu.

Vkljub vsemu ugovarjanju Turške pri bol-
garski vladi se je vršil kongres macedonskega
odbora. Bolgarska vlada ga ni mogla zaprečiti,
da ne pride v nasprotje z javnim mišljenjem.
Njej se bode sedaj lahko izgovoriti pred Turčijo,
da je bilo treba že zato dopustiti sestanek tega
odbora, da se ustašovi, da ni nevarnosti za
rušitev miru, dokler je v takozvanem macedon-
skem odboru toliko nasprotnih si struj, ter niti
edna od njih ne more računati na toliko število
pristašev, da začne kako resno akcijo.

Na tem kongresu so se pokazale tri struje.
Pristaši Borisa Sarafova, znanega voditelja ustaje
v Macedoniji in prejšnjega načelnika macedon-
skega odbora, gredo za tem, da bodi Macedonija
proglášena za avtonomno deželo. Druga struja,
za katero, kot se misli, stoji bolgarska vlada, de-
luje na to, da se pospeši rešitev macedonskega
vprašanja v tem smislu, da se Macedonija zveže
z Bolgarsko. Tretja struja nima jasnega pro-
grama, ali se misli, da njeni pristaši bolj drže z
Boris Sarafovom, samo nečejo preveč hiteti, da se
ne bi s prezgodnjo ustajo pokvarili priročni
proces razmer v Macedoniji, ki ne more, kadar
razmere dozore, pripasti drugemu kakor Bolgariji.
Četudi pride začasno do avtonomije v Macedo-
niji, se mora vendar prej ali pozneje združiti z
Bolgarsko.

Drugo vprašanje je, če katera velesila misli
zdaj na rešitev macedonskega vprašanja. Mace-
donsko ljudstvo kakor da živi v prepričanju, da
se čaka samo na ustajo v Stari Srbiji in Mace-
doniji, ter da potem velevlasti postavijo na
dnevni red ne samo macedonsko vprašanje,
temveč v obče celo vrsto vprašanj, ki se imajo
rešiti na Balkanu v evropski Turčiji.

Poročilo, da je za bivanja rumunskega
kralja Karola na Dunaju in v Išli bilo dogovor-
jeno, kako se ima v slučaju, da se začne raz-
pletati klopčič balkanskih razmer, ponášati Ru-
munija kot zaveznic Avstro-Ogrske, je bilo služ-
benim potom popolnoma energično preklicano.
Ali na Balkanu temu ne verujejo, ne morejo
razumeti, da bi še vedno mogel ostati na Bal-
kanu prejšnji položaj, ko se upirajo Arnavti in
ko Bolgari, Srbi, Grki in Turki sami hočejo, da
se stvari v turških deželah obrnejo na boljše in
da neha že enkrat sedanje neznosno stanje. V
kakšno resnično zboljšanje razmer od turške
vlade nikdo ne veruje, a najmanj to verujejo
evropske države, ki imajo tam doli svoje inte-
rese, in ki izvedbo preosnov Turčiji vedno res-
nejše na srce stavijo. V Turški bi bilo treba sploh
reform v vsej državi in ne samo v evropskih
deželah, o katerih so pri turški vladi že tako
vsi prepričani, da so za Turčijo izgubljene.

O kakšni premembi sedanjega položaja ne
more biti niti govora, dokler velja berlinska
pogodba, doklekar obstoji sporazumek med našo
monarhijo in Rusijo od leta 1897, in dokler ne
nastane v obče za rešitev spornih vprašanj na
Balkanu primeren čas v diplomaciji. Nekateri
mislijo, da čakati na popolnoma pravi čas se
pravi, sprijateljiti se z mišljijo, da do tega ne
bode prišlo nikdar; drugi pa mislijo, da so zna-
menja, ki pravijo, da je prišel pravi čas, in da
je prišlo do obračuna z razmerami na Balkanu.
Od nobene strani se ne preklicuje vest, da je
Italija sklenila zahtevati, da se pregleda in pre-
meni berlinski ugovor, in da je črnogorski
knez Nikolaj naprosil Italijo, da ona kot prija-
teljska velesila Črnogore poskrbi za to, da se
dene na dnevni red revizija berlinske pogodbe,

kot njegov oče, bil je prej nagnjen k sanjaviosti
kakor prevzetnosti. Imel je polno smisla za pri-
rodne lepote, zoperna pa so mu bila popivanja
in poboji, katerih se udeležujejo razni rogovileži,
ki pa nimajo od tega nič drugega kakor krvave
nosove. Rajši je poлегal po cele ure v gozdu pod
smreko, ali pa je sedel ob robu potečka in gledal
igrajoče se valčke. Saj so se vrstile ob tem po-
toku največje prirodne lepote te okolice in že
kot deček je ob nedeljskih popoldnevih najraje
sem zahajal. Med tednom je pridno delal, ob
nedeljah pa je hodil svoja pota.

Šel je po obronku očetovega gozda, kjer se
je vil oni bistri potoček; takoj o pričetku
svojega teka, kjer je privrel iz skale, je otvoril
lep slap. Padal je kakih 80 metrov v globočino;
in tu je bil tudi njemu najpriljubljenejši prostor.
Siva skalna stena, ki se je dvigala zadaj, z
mahom in travo porastel gozd, stoletne jelke in
prekrasni razgled, ki se je tu odpiral njegovim
očem, vse to je imelo za Primoža, ki je bil zelo
dostopen za naravne lepote, veliko privlačno
silo. Nad tem slapom, oddaljeno kakih 50 korakov,
je bil najlepši razgled na vasico; tu je stala
revna kočica, ki je bila last Sodarjeva. Postavil
je to kočico tedaj, ko je hotel posekati les; menil
je, da bo ta kočica služila v bivališče drvarjem

in pa pastirjem. Kmalu pa se je Sodar premislil,
češ, da bi se vsa svar ne izplačala, in tako je
ostala kočica prazna.

Nekoliko let pozneje se je naselil v njej
mož, star kakih 40 do 50 let, ki je bil znan v
vasi pod imenom rdeči Peter. Bil je močno
ubožen, zgodaj je izgubil starše, in občina je njega
in njegovo sestro preživljala. Mogoče si je po-
misliti, kako sta oba otroka vzrastla; od vseh
zaničevana sta se živila od drobtin, ki so padale
bogatih kmetom raz mizo. Zlasti se je veselil
vaški učitelj, če so ga mladi hudobneži v šoli
razjezili, da je lahko na teh dveh otrocih izpuštil
svojo jezo. To dejstvo mu je nekako priljubilo
oba otroka, zato je vzel za majhno plačo, ki mu
jo je plačevala občina, deklico k sebi, da pomaga
njegovi ženi.

Učiteljeva kuhinja pa ni razvadila majhne
Rozike; deklica je rastle v kljub borni hrani in
zatiranju krepko, in postala je močna deklica.
Pozneje je šla nekam drugam v službo in se tam
omožila. Naravno ni bil zakon Rozike obdarovan
z zemeljskimi blagorji; Bog pa ji je podaril zdravo
deklico, ki se je zvala po materi tudi Rozika.
Četudi so bili ti ljudje revni, je vendar zadosto-
valo moževu delo v toliko, da jim ni bilo treba
lakote trpeti. Mlada Rozika pa je bila stara še

le eno leto, ko se je oče vlegel in umrl. Mati ni
obupala. Delala je in preživljala pošteno sebe in
deklico.

Njenemu bratu, ki je vzrastel v vasi, pa
se je godilo še slabše. Deček je postal vsled su-
rovega ravnanja svojeglaven; in ker je imel rdeče
lase, so mu rekli le „rdeči Peter“. Deček pa ni
bil zabite glave, prenašal je vsa zasramovanja
in premišljal o svojem slabem položaju. Primerjal
je svojo usodo z ono drugih otrok in prišel je
na to, da se tem zato ne godi tako slabo, ker
imajo starše, ki jih čuvajo, in da se tem godi
toliko boljše, kolikor premožnejši so njihovi starši.
„Tudi jaz hočem imeti denar,“ misli je sam pri
sebi, ako so ga ljudje zasramovali in trpinčili.
„Tudi jaz hočem imeti denar, potem me ne bodo
tepli in jaz jih bom lahko poplačal.“ Doslej si
seveda ni upal, četudi ni izpuštil nobene prilike,
kadar je mogel poplačati svojim nagajivcem.
Vsekakor mu je to donášalo novih udarcev in
polagoma je postal Peter trdoglav. Ni bil še star
14 let, že so govorili ljudje, da je Peter poln
zvižac in da je že zrel za ječo. Le eden je
temu splošnemu mnenju ugovarjal, in to je bil
Sodar; bil je iste starosti in hodil z njim skupaj
v šolo.

(Dalje prihodnjica.)

da bi se Črnogora rešila nadzorstva habsburške monarhije nad dvema pristanišči, da se Črnigori dovoli kovanje denarja, da dobi pravico na trgovsko mornarico in da se dve pokrajini zjedinita s Črnogoro.

Na Balkanu vedo, da se italijanski kralj posebno zanima za albansko vprašanje, in da bi hotel, da se to vprašanje končno reši. To pa ne more biti drugače, kot da se v zvezi s tem rešijo vsa kočljiva balkanska vprašanja, kar pa zopet ne more biti, dokler tega ne dovolijo države, ki so podpisale berlinsko pogodbo. Če se posreči pregovoriti Nemčijo in Rusijo, kot dve predstavljajici tro in dvozveze, da oni dve dovolita revizijo berlinske pogodbe, potem je res prišel čas rešitve tolikih kočljivih vprašanj na Balkanu.

Ruski list „Novosti“ kliče velevladstvom, naj hitro nekaj store, ker v Macedoniji vse vre, ker bi sicer mogli dogodki prebiti diplomacijo kot že tolikokrat. Tako je tudi v Stari Srbiji in povsod na evropskih mejah Turčije. Nedavno so imeli v Peči Arnauti shod. Sklenili so, da pošljejo sultanu adresu, naj napove vojsko Srbiji radi nekega boja na meji srbski, sicer bodo Arbanasi sami brez pomoči in stroškov od strani turške države tam za vedno naredili red ali pa se bodo odrekli Turčiji in se dali pod varstvo Avstro Ogrske.

Turška vlada kot da začena uvidevati, da bi to pot moglo priti do živga, pa je v veliki nepriliki. Za reforme nima volje, a za kljubovanje velevladstvom, ki zahtevajo reform, nima denarja za vojsko in orožje. Pravijo, da ji v krupovi tovarni za topove ne dajo nič več na vero, a s tem, kar ima, ne bi mogla napraviti miru, če bi se začela ustaja doma, a kaj še le, če druge države navale nanjo. Kar je bilo daleč, se zdi, da je vedno bližje. Morda bodo vendar enkrat tudi za bedno rajo napočili boljši dnevi v evropsko-turških deželah.

Celjske in štajarske novice.

(„Zveza slovenskih posojilnic“) vabi na redni občni zbor, ki se bo vršil v četrtek, dne 11. septembra t. l. ob 10. uri predpoldne v „Narodnem domu“ v Celju. Dnevni red: 1. Poročilo predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo računskih pregledovalcev. 4. Nadomestna volitev v odbor. 5. Volitev pododborja za Koroško. 6. Razni nasveti. Opomba. Pri občnem zboru ima vsaka v „Zvezi“ stoječa posojilnica le en glas ter sme biti zastopana po pooblaščenju. Udeležiti občnih zborov se sme pa tudi vsak član v „Zvezi“ stoječe posojilnice, toda le pri posvetovanju, ne pa pri glasovanju.

Mihael Vošnjak,
predsednik.

Franjo Jošt,
tajnik.

(Celjsko mestno gospodarstvo.) Kot kažejo računi, je imela v pretečenem letu mestna uprava dohodkov 287.159 kron 26 vin, izdatkov pa 287.627 kron 56 vin. Primanjklaj si vsak lahko sam izračuna.

(Novo poslopje za nemško gimnazijo) Kot znano, se namerava kupiti na Vebrovem zemljišču ob Savinji prostor za novo gimnazijsko poslopje. Veljal bo 20.000 K, poprej pa je treba še prositi deželni odbor za dovoljenje.

(Povečanje magistratnih prostorov.) V zadnji seji celjskega občinskega sveta se je sklenilo uradniške prostore povečati. V ta namen se bo najelo v zraven stoječi hiši Radakovičevi v prvem nadstropju štiri sobe, katere se bo zvezalo s predorom skozi zid z mestnim uradom. Omenjene sobe se bodo vzele v najem za letnih 900 kron.

(Premeščenja v finančni službi.) Premeščen so: Davčni prakt. J. Čepin od okrajnega glavarstva Gröbming k okraj. glav. v Ljutomer in L. Pluhar od okraj. glavarstva v Ljutomeru k okraj. glav. v Ljubnem; davčni adjunkt R. Vjvod od davčnega urada v Cmureku k dav. uradu v Šmarje, Ferd. Tičar iz Šmarja v Cmurek; nadzornik A. Bučar iz Št. Petra v Ormož, J. Kopitar iz Kopra v Maribor II., Fr. Križanec iz Leskovca v Konjice, K. Rošar iz Konjic v Leskovec, F. Štancer iz Ormoža v Št. Peter, M. Opraus iz Št. Lenarta v Maribor I., F. Magerl iz Maribora II. v Št. Lenart.

(Odbor slovenskega obrtnega in trgovskega društva) sklenil je v seji dne 26. t. m. udeležiti se korporativno sokolskega izleta v Vojnik in naročil potrebne vozove, kateri bodo v nedeljo popoldne ob enih postavljeni pred gostilno gosp. Koštomaja v Gaberju. Domači udje so vabljeni s posebno polo, zunanje pa vabimo tem potom in prosimo, da se za gotovo udeležijo tega lepega in važnega izleta ter najdalje do sobote naznanijo število udeležencev, da zamore odbor preskrbeti potrebno število vozov. Odbor.

(Za slov. podobarja in pozlatarja.) Nad 30 let obstoječa obrt račene stroke, z izvrstnim delokrogom, delavnico, orodjem in vsem potrebnim, je iz proste roke za oddati v važni postojanki Slov. Štajarja. Le značajni in zmogni možje s potrebnimi sredstvi, naj se oglašijo pri slovenskem obrtnem in trgovskem društvu v Celju, ki daje pojasnila. — Drugi slovenski listi so naptošen za ponatis tega.

(Blagodušno darilo.) Naš štajarski rojak sedaj ruski državni svetnik g. prof. Fran Božidar Štifter je poslal našemu uredništvu za „Dijaški dom“ v Celju 20 K, za „Učiteljski dom“ v Celovcu 20 K in za fer. akad. društvo „Bodočnost“ 20 K, katere zneske smo na pristojna mesta poslali. Vrlemu rojaku, kojemu v tujini še vedno srce gorko bije za svoj rod, naša najiskrenejša zahvala!

(Konkurz.) Okrožno sodišče v Celju je dovolilo tvoritev konkurza o imetju gospe Marije Vindisch, prodajalke steklenine na Laškem. Konkurnim komisarjem je imenovan A. Pfefferer, sodnik na Laškem, oskrbnikom konkurzne mase pa odvetnik dr. Kolšek.

(Združeni pivovarni v Žalcu in na Laškem.) Ministrski predsednik kot vodja ministrstva notranjih zadev je dovolil „Ljubljanski kreditni banki“ ustanovitev akcijske družbe pod firmo „Združeni pivovarni v Žalcu in na Laškem, akcijska družba v Ljubljani“, s sedežem v Ljubljani. S tem je ta nova ustanovitev dobila uradno potrjenje. V nedeljo, dne 24. t. m. je bil prvi občni zbor te nove akcijske družbe.

(Iz Žalca) se nam poroča, da bodo v nedeljo, dne 7. septembra t. l. tamkajšnji diletantje priredili veselico s petjem in dramatično predstavo v dvorani gosp. F. Hódnika. Večkrat so se že v Žalcu edne veselice prirejale, skrbelo se je za krasne prostore, a zetev velikega truda, ki ga naredi prirejanje takih veselice, je bila dostikrat slaba in je pač malo vzpodbujala za nov trud. Zopet hočemo pokazati, da ne dremujemo in vabimo vse zavedne Slovence vnovič obetajoč, da se bomo znanprej tudi mi radi udeleževali veselice prijateljskih društev. Natančnejši spored veselice se bo še naznanil. Prireditelji.

(Izlet v Vojnik), ki ga priredi „Celjski Sokol“ v zvezi s „Celjskim pevskim društvom“ in drugimi narodnimi društvi v nedeljo, dne 31. t. m. popoldne, bo, kakor kažejo priprave, gotovo eden izmed najlepših, kar jih je bilo dosedaj prirejenih. Na eni strani si prizadeva slavnostni odsek v Vojniku za gostoljuben sprejem in okrašenje slavnostnega prostora, telovadci pa se na drugi strani pridno pripravljajo za nastop pri javni telovadbi in odbor „Sokolov“ vestno skrbi, da bo zabava kar najživahnejša. „Sokol“ in vsi drugi udeleženci se zberejo ob eni popoldne v gostilni g. A. Koštomaja v Gaberjih ter odkorakajo od tam najkasneje ob pol dveh, po glavni cesti v Vojnik. Veselica se bo vršila, kakor smo že poročali, v Paradeški in bo na sporedu: javna telovadba, petje, godba, telovadske igre, med ljudsko veselico: šaljiva pošta, korijandoli, ples. Pred odhodom, ki bo ob devetih zvečer, se užge umešalen ogenj. Ker so sokolski izleti v našo slovensko okolico največjega pomena in se nudi ob enem vsakemu zvestemu rodoljubu lepa zabava, je pričakovati z vso gotovostjo na tem izletu ogromne udeležbe, zlasti od celjskih Slovencev pričakujemo, da pride vse, kar le ni zadržano. Ta dan naj pokaže, da tudi tod prebiva ponosen slovenski narod, ki ljubi svoj rod in svojo dedno zemljo ter odpoveduje vsako odvisnost od privandranih nemškutarjev. Našim vojniškim rojakom kličemo — na veselo svidenje!

(Kopališka vest.) V cesar Franc Jožefove toplice na Laškem je do 20. avgusta t. l. prišlo

275 strank s 698 osebami, v Rogatec Slatino pa do 20. avgusta 1730 strank z 2642 osebami.

(Železnica Polzela-Kamnik in Rečičkaves-Gornjigrad) Železniški minister je naznanil našemu državnemu poslancu g. vitezu Berksu, da je vlada pripravljena, še to leto na državne stroške napraviti načrte in proračun za zvezo železnic Polzela-Kamnik s krilom od Rečičkevesi do Gornjegagrada, ako bi se od strani interesentov nabral prispevek k stroškom do 5000 K. Okrajni odbor celjaki je v ta namen privolil 500 K in rudarsko društvo Bella Motnik istotako 500 K. G. vitez Berks se nadalje trudi, da bi se čim prije nabrala vsota, katero ministrstvo zahteva; želimo, da bi se nabralo teh 5000 K in da bi se s kratkim začelo trasirati. Neumorno desetletno delo poslanca g. viteza Berksa za rogaško železnico je končno uspešno bilo, naj bi nam i ti dve železnici priskrbel.

(Slov. kmet. društvo za gornjegrajski okraj) naznanja, da namerava napraviti letos sadno razstavo in se bo o prireditvi iste razgovarjalo o priliki že naznanjenega obč. zbora dne 31. avgusta t. l. na Rečici. — Ker so sadne razstave za povzdigo sadjarstva velikanskega pomena, zato pridite dragi kmetje, kakor tudi vsi prijatelji kmetov polnoštevilo, da pripomorete z nasvetom ali glasom do povzdige te važne, lepe dohodke noseče, stranske panoge kmetijstva.

(Iz trgovskega registra.) V Sevnici je izbrisana tvrdka A. Zwenkel in drug, trgovina z mešanim blagom in dež. pridelki vsled smrti M. Zwenkel na in vsled oddaje trgovine.

(Šmarsko-rogaško učiteljsko društvo) zboruje v četrtek, dne 4. septembra t. l. v Zibiki, kjer bo hospitacija v III. razredu. Začetek točno ob pol 10. uri dopoldne. Po zborovanju bo skupni obed, h kojemu naj se vsak javi pri nadučitelju g. Fr. Brinarju, pošta Pristava. K obilni udeležbi vljudno vabi odbor.

(Zgradba rogaške železnice) Namestništvo v Gradcu je določilo razlastitveno razpravo za železnico Grobelno-Rogatec — deželna meja in za to delo, katero bo vodil namestništveni svetnik baron Salis Soglio, razpisalo naslednji rok: dne 9. septembra se vrši komisija v občinah Tratna in Platinovec; dne 10. septembra v občinah Vodrež, Vrh in Senovica; dne 11. septembra v občinah Sv. Barbara, Dvor, Šmarje in Vobov; dne 12. septembra v Prelogu; dne 13. septembra v Pivovci, Spodnji Kostivnici in v Gerličah; dne 15. septembra v Spodnji Kostivnici in v Takačevem; dne 16. septembra v Radenski vasi in v Tržišah; dne 17. septembra pri Sv. Križu; dne 18. septembra v Stojnem selu in v trgu Rogatec; dne 19. septembra v Dobovcu. Razprava se prične dne 9. septembra ob pol 10. uri dopoldne v Grobelnem, druge dni pa ob 9. uri. Podjetnik g. H. Heider namerava takoj po tej komisiji začeti z zgradbo železnice, tako, da bo prihodnje leto pred pričetkom kopališke sezone na Slatini železnica že oddana prometu.

(Iz Pilštajna.) Slavnostno zborovanje kozjanskega učiteljskega društva o priliki petdesetletnega učiteljevanja gosp. Jožefa Čičeka bo dne 1. septembra t. l. ob 10. uri predpoldne v šolskem poslopju na Pilštajnu. Spored: 1. Pozdrav, 2. Slavnostni govor, 3. Deklamacija, 4. Slavnostna pesem. Pred zborovanjem bo ob 9. uri zjutraj slovesna sveta maša. — P. n. gg. pevke in pevci se prosijo, da pridejo radi skupne pevske vaje že ob osmih zjutraj na Pilštajnu. Odbor.

(Iz Ptujke Gore) V nedeljo, 31. avgusta ob dveh popoldan bode v gostilni g. Jurija Topolovca na Ptujski Gori prvo zborovanje ondotnega veteranskega društva. Spored: 1. Prebiranje in razlaganje potrjenih zakonov, 2. Vpisovanje udov, 3. Volitev predsednika, njegovega namestnika in odbora, 4. Različno.

(Iz Radincev.) Za občino Radinci vršila se je dne 24. avgusta volitev občinskega predstojnika in občinskih svetovalcev. Predstojnikom je bil izvoljen g. Anton Divjak, to pot četrtočkrat, obč. svetovalcema pa g. Jakob Zemljčič in g. Fr. Kurboa. Sami vrli in odločni Slovenci.

(Spomenik cesarja Jožefa II. v Radgoni) se odkrije v nedeljo, dne 31. t. m. Večino je prispevala občina; omenjeni dan se bo priredila v Radgoni tudi posebna slavnost.

(V Marenbergu) okrajno sodišče na cesarjev rojstni dan ni razobesilo zastave. Najbrž jo meni razobesiti tedaj, ko bo nemški „kajzer“ obhajal svoj god.

(Umrli je) v Marenbergu grajščak in trgovec Suppanz v 43. letu svoje dobe. — V Rogatcu je umrl trgovec Drobnič, star 57 let.

(Ljudski shod v Središču) se je vršil ob ogromni udeležbi. Zborovalcev je bilo nad 1500; ves trg je bil v trobojnicah. Predsednik političnega društva „Sloga“, dr. Omulec je vodil zborovanje. Na shodu je bil tudi poslanec Spinčič iz Istre, ki je primerjal istrske razmere z našimi.

(Grozna nesreča.) V soboto popoldne je v bližini postaje Hoče pri Mariboru povozil brzo vlak štiriletnega dečka P. Šareca. Deček je bil grozno razmesarjen; obe nogi sta mu bili odrezani, in na glavi je imel težke poškodbe. Umrli je kmalu na to.

(Uboj.) V neki krčmi blizu Maribora je bil, dne 23. t. m. pri nekem prepiru ubit brezposelni zidar Draschbacher. Isti dan je bil tudi v tej gostilni težko ranjen z nožem 22letni viničarjev sin Rošker.

(Nesgoda na železnici.) Dne 25. t. m. po noči je bil zunaj postaje Ribnica Brezno na ko-roški železnici povozen čuvaj Weingerl. Vlak ga je popolnoma razdrobil.

(Poskušeni samomor.) Davčni oficijal Andrej Pušnik v Gradcu je skušal s tem svoje življenje končati, da je skočil iz družega nadstropja neke hiše v Gosposki ulici. Padel je na široki portal neke trafike. Mož je bil le lahko poškodovan in se je branil z vso silo, ko so ga hoteli s portala rešiti.

(Razstava psov) se vrši 19. do 21. septembra v Gradcu. Za to razstavo je baje veliko zanimanja; pse bodo prignali menda celo iz Nemčije in Italije, ter bo ta razstava zelo dobro obiskana. Tudi mnogo častnih daril za pse je razpisanih, tako, da bo lahko vsako pasje plemo obdarovano.

(Zgornje-štajarska poštenost.) Župana Berghoferja in Franka so zaprli zaradi lovskih tatvin. Franka je hotela bauerbundarska stranka Rokitanskega kandidirati pri prihodnjih volitvah za štajarski deželni zbor.

Ljudski shod v Središču.

Ljudski shod v Središču bil je velikanski. Govorili so državni poslanec dr. Miroslav Ploj, deželni posl. dr. Fran Rosina ter istrski državni in deželni poslanec Vekoslav Spinčič. Shod je bil v vsakem oziru zanimiv in pomemben ter sprejel naslednje resolucije:

1. Politično društvo „Sloga“ sklene se zavzeti z vsemi sredstvi za ustanovitev slovenske univerze v Ljubljani, ki je za kulturni razvoj slovenskega naroda neobhodno potrebna. Vrhutega se sklene zahtevati ustanovitev višjega sodnega dvora s sedežem v Ljubljani za vse od Slovencev posedene deželne dele.

2. Politično društvo „Sloga“ sklene zahtevati ločitev slovenskega dela Štajarske od Srednje in Zgornje Štajarske, lastno upravo za slovenski del dežele z ustanovitvijo posebnega oddelka v deželnem šolskem svetu in namestništvu, ker je slovenski del dežele zanemarjen od vlade v kulturnem in narodnem oziru, ter se zapravljajo slovenski davčni denarji za nemške politične namene.

3. Politično društvo „Sloga“ sklene zahtevati, da se po Spodnjem Štajarskem nastavlja po vseh uradih le uradniki, ki so slovenskega jezika popolnoma zmožni, ter da se s slovenskimi strankami le slovensko uraduje, ter morajo biti tudi tiskovne „slovenske“.

4. Politično društvo „Sloga“ zahteva v razobrazbo slovenske mladine na Spodnjem Štajarskem slovenskih meščanskih šol; zlasti se mora odločno zahtevati ustanovitev takih šol v Št. Jurju in v Ormožu. Dalje je treba ustanoviti slovensko obrtno šolo v Središču.

5. Politično društvo „Sloga“ zahteva popolno odpravo davka na žganje iz lastnih pridelkov, brezplačno oddajo trt na po trtni uši oškodovane viničarje, plačevanje zemljiškega davka še le po žetvi ali trgatvi, določbo vojaške službe na dve leti in sklicanje rezervistov k orožnim vajam po končanem delu na polju.

Druge slovenske novice.

(Kranjski deželni zbor) se snide, kot poročajo listi, v septembru h kratkem zasedanju. Vlada pa hoče deželni zbor sklicati le pod pogojem, da prevzame deželni odbor poročstvo, da se obstrukcija ne nadaljuje. Deželni odbor napram temu pogojnemu sklicanju deželnega zbora še ni pojasnil svojega mnenja.

(Slovensko gledališče v Ljubljani) začne svojo letošnjo sezono dne 27. septembra. Operno osobje šteje osem solistov in solistinj ter 14 zborovih pevcev in pevk. Za dramo je angaževanih 15 igralcev in igralke.

(Vodovod) v Škofji Loki bo kmalu dogotovljen. Sedaj le še izvršujejo inštalacijska dela v posamezne hiše.

(Most čez Savo pri Zagorju) so začeli te dni graditi, in sicer par sto metrov pod postajo. Obrežni zid bo iz betona, most pa železen.

(Kača pičila vola.) Minoli teden je na paši pičila kača posestniku Udoviču v Črmošnjicah na Gorenjskem vola v gobec. Vol je vsled tega poginil.

(Pri streljanju ponesrečil) se je 19letni delavec Kotnik iz Porebna v kamniškem okraju. Pri basanju se je možnar sprožil, in strel mu je razmesaril desno roko.

(Porotno sodišče v Novem mestu.) Prihodnje zasedanje se začne dne 1. septembra t. l. Pri tem se bo vršila tudi porotna obravnava proti posestniku Francu Frančiču iz Rateja, ki je, kot znano, umoril svojo ženo; ko je bil aretovan, je ušel iz novomeškega zapora in pobegnil v Ameriko, a je bil ujet in poslan nazaj v Novo mesto.

(Požar) je bil v soboto popoldne v vasi Rožnik pri Turjaku na Dolenjskem. Pogorela je Kraljeva hiša in gospodarsko poslopje. Pri rešitvah delih se je neka ženska tako opekla, da so jo morali prepeljati v ljubljansko bolnišnico.

(Velik ogenj) Vas Martinjak pri Cerknici na Notranjskem je v torek skoro popolnoma pogorela. Zgorelo je mnogo živine in vsi pridelki. Zažgali so otroci.

(Lug ga umoril) Iz Celovca se poroča, da je v bližini Celovca dva in pol letni sinček čevljarja Franka dobil slučajno v roko steklenico luga. Daček je polovico luga izpil in je vsled tega še isti večer umrl v groznih bolečinah.

(Velik požar v Trstu.) V torek po noči je nastal ogenj v veliki Dreherjevi tovarni v Trstu. Zgorelo je obširno kakih 8000 štir. metrov obsežno skladišče, v katerem so se nahajali oglje in sodovi. Ogenj se je čudovito hitro razširil. Škoda je kakih 200.000 K.

(Podpora istrskim vinogradnikom.) Poljedelsko ministerstvo je dovolilo vinogradnikom v puljskem okraju za letošnje leto 1000 K in za vsako štirih naslednjih let po 400 K podpore.

(Slovenski šolarji v Trstu.) Po statistiki je bilo v mestnih ljudskih šolah tržaških koncem šol. leta 5880 dečkov in 5270 deklic. Med temi 11.150 otroci je bilo gotovo 30%. Slovencev, torej okoli 4000. Za vse te otroke pa naša slavna vlada ne ustanovi niti ene slovenske šole, da morajo pohajati laške šole. V tržaški okolici je bilo šolskih otrok 3228, med temi 3000 otrok slovenske narodnosti.

(Boj za staroslovensko liturgijo.) Minoli teden je bila v Krku v Istri prva staroslovenska maša. Lahki so zaradi tega zagnali silen krik. Krški župan Ant. Puglia se je odpovedal županstvu, da — kakor pravijo laški listi — protestira proti uvedanju staroslovenske liturgije v krško stolno cerkev. Občinski odbor namerava poslati vladi spomenico, s katero bo zahteval, da se zopet uvede latinska liturgija, a tudi laški poslanci se pripravljajo, da povzročijo v parlamentu v tej zadevi posebno akcijo.

(Samomor starčka.) 72letni T. Frančiškovič je skočil v Višnjevici pri Reki v vodnjak. Prišli so požarni bramborci s Sušaka z lestvami, a ga niso mogli rešiti.

Dopisi.

Iz Cirkovec. Kaj ne, da je bilo pred enim tednom v Cirkovcah vse izvanredno živo in veselo! Cirkovljani, vam li še ne zveni po ušesih ona vesela godba, ki je spravila vso vas po

koncu? Kaj pravim, vso vas? Od vseh strani so vreli ljudje skupaj; kajti strel iz dvanajstih možnarjev je glasno pričal, da se ima v Cirkovcah kaj posebnega vršiti.

Gosp. Alojzij Goljat, načelnik gasilnega društva in njegov tajnik g. Lukežič, učitelj v Cirkovcah, in g. Plesec, orožn. postajevođa, so bili sklenili, da se naj enkrat tudi v Cirkovcah krajevnim okolnostim primerno praznuje rojstni dan našega presvitlega cesarja. In prav tako, naj še drugod izvedo, da so Cirkovčani tudi vneti za dobro stvar, kažoč svetu, da je prav tudi njih geslo: „Vse za vero, dom, cesarja!“

V nedeljo na večer, dne 17. avgusta je topičev strel privabil ljudi v Cirkovce, da je kar gomazelo starih in mladih, radovedno pričakuje, kaj bo.

Pri orožniškem poslopju so bila okna kaj lepo razsvetljena. Na srednjem oknu si jasno čital z žarečimi črkami ime našega presvitlega cesarja Franca Jožefa I. Godba je svirala pri g. županu, pri šolskem poslopju, pri župnišču, pri orožniškem poslopju, pri trgovcu g. Starašini ter krčmarju in mesarju g. Koržetu.

Daž je sicer radovedne gledalce in prežarje do kože napral, mnogo postopačev napodil domov, češ, kaj iščejo po noči v Cirkovcah — a mi Cirkovljani smo se mu skrili v vesele kraje, kjer ni mogel do nas, pričakujoč, da odtegne od nas svoj moker obraz.

In nismo se motili. Nepričakovano je priplavala na razjasnelem vzhodu blede luna, obe-tajoča nam lep prihodnji dan.

Drugo jutro je že ob polpetih topičev strel vzdramil utrujene prebivalce iz trdnega spanja. — Godba je igrala po vasi gor in dol. Več cesarskih zastav je plapolalo raz strehe, pričujoč, da je napočil rojstni dan našega presvitlega vladarja.

Blizu 9 ure zjutraj je spremljala godba ga silno društvo in šolsko mladino k cesarski maši. Cerkev je bila natlačena ljudij, kakor po nedeljah. Po končani službi božji je šolska mladež prav navdušeno odpela cesarske pesem, katero je tudi ponavljala godba.

Kmalu potem se je vesela družba zbrala v gostilnicah. Marljivi godci so nepretrgoma razveseljevali zbrane goste z različnimi proizvodi slovenske in druge glasbe; seveda se je tuptam zaigrala cesarska pesem, če se je kaka napitnica sprožila na čast našemu presvitelnemu godovnjaku.

Pri g. županu se je končala vesela slavnost. Prisrčna hvala gre g. Koržetu, kateri je radovoljno napajal in sitil žejne in lačne želodce suhih trobentačev, čast in hvala gospodu županu, ki je precejšno svoto daroval deloma iz občinske blagajne, lepa hvala tudi vsem drugim dobrotnikom, ki so s srebrjem in nikljem pripomogli, da se je kaj sijajno vršila svečanost v proslavo premilega nam vladarja ter končala v popolno zadovoljnost vseh občanov!

Ni čuda torej, da je glasno klicalo staro in mlado: „Tako lepo že dolgo ni bilo v Cirkovcah!“

Gornja Radgona. Malo je menda ljudij na svetu, kojim bi bila godba ali lepo ubrano petje zoperno ter smelo rečem, da sem popolnoma prepričan, da je gornjeradgonski okraj eden onih, kateri je obdarovan v obilni meri z darovi muzikaličnih talentov.

Opazovalec našega okraja se je gotovo prepričal, da pri nas mladina z veseljem popeva in góde, da se je na naših lepih veselicah mnogo krasnih pesmic prepevalo in tudi mnogo milodonečih komadov udarjalo ob tamburice.

Dragi rojaki, mili Slovenci te prijatelji godbe in petja! Gornja Radgona je mejišče našega okraja ob Muri, kjer prežijo ob eni strani kruti Madžari in ob drugi strani drzni nemškutarji, katerim bi se srce smejalo od veselja, ako bi videli, da nazadujemo, da bi naše društveno življenje kmalu poplavlila deroča Mura.

Sklenili smo torej v Gornji Radgoni novi pokret na slovenskem polju, koji bi naj bil ponos gornjeradgonskega okraja, ki naj bi vzbujal v mladih srcih ljubezen in vnemo za naš slovenski narod in to je nas nagnilo k delu, da kmalu zagleda novo društvo beli dan v Gornji Radgoni, ki se bo glasilo: „Slovensko pevsko in tamburaško društvo v Gornji Radgoni.“

Združitev pevcev in tamburašev našega okraja nas bo dičila pri javnih nastopih. Omenil sem že, da stojimo tukaj ob meji in da naša Radgona ima celo dve nemški pevski društvi, kateri gotovo nista brez povoda ravno tukaj. Zato nam naj bosta v spodbudo, da se tembolj poprimemo novega društva, katero naj nam bo vodnica, ki nas bo vodila v vztrajnosti do dela na narodnem polju.

Dragi Slovenci gornjeradgonskega okraja! Novo društvo bo torej za celi okraj — tudi vsak drugi ima pravico pristopiti, kdor se le more udeleževati skupnih vaj, koje se bodo vselej pravočasno naznanile — gg. pevovodjem v določenih krajih. — Več nas bode, večja bode čast za naš okraj! Posebno pa moramo skrbeti, da si vzgojimo svojo društveno godbo in ako dosežemo to, smemo biti ne samo mi temveč vsak zaveden Slovenec ponosen na tako društvo! Namen društva bo gojiti slovensko petje in godbo v gornjeradgonem ter prirejati poštene zборе v našem političnem okraju kakor tudi — izven našega okraja.

Pravila so že odposlana na c. k. r. namestništvo v Gradec in naj nam bo torej sveta dolžnost, da se sedaj poprimemo z vso vneto novega dela. Prosimo torej na tem mestu gg. pevovodje od Sv. Jurija, Kapele in Antonija, naj nam blagovolijo poslati imena pevcev in naznaniti, kateri glas da pevec poje, ter koliko tamburašev pristopi, kakor najhitreje mogoče, da se jim potem naznanijo pesmi, katere bi pri prvem nastopu skupno peli in udarjali.

Od Vas, vrle Slovenke in dragi mladeniči iz Gor. Radgone, Sv. Jurja, Kapele in Sv. Antonija, od Vas je mnogo odvisno, kako bo napredovalo naše novo društvo, delujmo z vso vneto, da bomo delali čast slovenski in slovanski pesmi. Zato pa: „Naprej zastava Slave!“ „Mi vstajamo in vas je strah.“ — In ko bomo prvič skupno nastopili ter zapeli našo narodno pesem, smelo rečem, da nas bodo tedaj tudi sosede Radgončani slišali!

„Na delo tedaj, ker resnobni so dnovi,
A delo in trud nam nebo blagoslovi!“

Narodno-gospodarske novice.

Ljudska izomika in ljudsko blagostanje.

I.
(Dalje.)

No tudi dandanes v tem ni drugače. Pač se je odpravilo suženjstvo, namreč suženjstvo v takšni obliki, kot je obstajalo pri starih narodih, toda tisto nagnjenje, odvaliti kolikor največ telesnega dela na druge činitelje, to nagnjenje vlada i dandanes. Ne mislim tukaj na dejstvo, da onih zgornjih deset tisočev nobeden noče delati, mislim pa na dejstvo, da se je veliki del človeškega dela v moderni dobi natovoril mrtvim strojem.

In z mirno vestjo lahko trdim, da bi kultiviranje, t. j. splošno izobraževanje in izomikovanje človeškega rodu ostalo vedno samo lep san, ako bi ne bilo mogoče odvaliti velikega dela telesnega napora na druge činitelje, kakor sedaj na tehnične pridobitve, na stroje. Sužnji v starem veku, uporaba naravnih sil, krotenje domačih živali in osobito tehnične pridobitve — vse to je zgradilo napredovanju omike med ljudstvi široki pot. In ravno ti činitelji so bili in so deloma še gospodarska podlaga za razvoj kulture v človeštvu.

Večji razvoj delavskih metod pa zahteva naravno tudi več duševnih, in npravnih sil.

Popolnoma napačna je misel nekaterikov, da stroj v industriji ustvarja tudi človeka strojem. Ne, ravno stroj je v prvi vrsti, ki omogočuje večji in silnejši razvoj, ki odvzema sužnjem breme, ki dviga vse sloje človeštva na višjo stopinjo omike. Ravno stroj je pa, ki je provzročil tako velikanski gospodarski napredek, in ki je ob enem osvojil človeške sile za višje duševno življenje. Vsako nazadovanje v tem oziru bi bilo vzrok, da bi se moralo več ljudij baviti bolj intenzivno z ročnim delom, veliko več, kakor je cela armada brezdelnikov, in da bi se takim potem velika množica odtegnila duševnemu delu. A s tem bi omika propadala.

Tako torej vidimo, da je nekak gotov gospodarski razvoj najsilnejši motor ljudske omike. Še le z malim gospodarskim blagostanjem so dani pogoji za ljudsko izobrazbo, in ravno ta bo povzročala vedno večji in silnejši razvoj gospodarstva in pospeševala tako ljudsko blagostanje.

Tudi pri nas Slovencih so takšni gospodarski pogoji za večjo izomiko dani. In dolžnost narodne inteligence je, da uporablja te pogoje v povzdigo ljudske omike, dolžnost njena pa je ob enem tudi, da izvojuje od države same cne pogoje za izomikovanje našega ljudstva, do katerih ima tudi naš narod pravico, da s krepkim, brezobzirnim bojem izvojuje za naš narod na rodnišol.

Ideal prave ljudske izobrazbe bi moral biti harmonični razvoj vsah človeških sil. Nikdo ne more zahtevati, da bi se razvile vse sile vsakega posameznika v našem narodu do najvišje stopinje, ker to bi vedlo k univerzalizmu, ki je pa nevaren. Ta povzroča, da zna posameznik od vsake stvari nekaj, a nič takega, kar bi v resnici bilo zanj koristno. Pač je treba, da se da našemu ljudstvu neka splošna naobrazba, ker ta ima družabni pomen. Splošna izobrazba je debilo, ob katerem se razvija strokovna izobrazba. Človek, ki ima samo splošno izobrazbo, ni sposoben za gospodarsko življenje, nasprotno pa človek s samo strokovno izobrazbo ni za družbo. Strokovna in splošna izobrazba se na ta način spopolnjujeta, in veliko lažje je, priti do strokovne naobrazbe po splošni izomiki, kakor pa brez nje, a še veliko težje je, priti po strokovni izomiki do splošne izobrazbe.

Ako torej vse to pomislimo, ako pomislimo, da samo naobrazba more vesti k občenemu blagostanju, mora biti pač za nas edna glavnih nalog, da nesemo izomiko iz mest v najubožnejše in najmanjše kočice, humaniteta in krščanska ljubezen nas morata dovesti k temu, da plemenitimo človeštvo, da ga dvigamo in ga vodimo k večjemu blagostanju.

Kmečko in delavsko vprašanje nam mora biti vprašanje vzgoje in izobrazbe.

Trdi se mnogokrat, da za kmečkega delavca in tudi za kmeta samega ni potreba nikake izobrazbe. In zgodilo se je celo, da je neki poslanec nazadnjaške barve imenoval gališke kmete, ki stoje, kakor znano, še na precej nizki stopinji omike (seveda ne po lastni krivdi!) vzor kmetov. In najdejo se celo pri nas ljudje, ki trdijo isto, češ, kaj izomika! — najbolje gospodarijo — tako trde ti ljudje — oni kmetje, ki niso bili po nobenih šolah.

(Dalje prihodnjič.)

Politični pregled.

(K položaju.) Nek poslanec, član konservativnega veleposestva, zatrjuje v nekem listu, da ministrski predsednik ne skliče državnega zbora poprej, dokler ne bo zagotovljena stvarna, od narodno-političnih motivov osvobodena razprava o gospodarskih predlogih. Vlada boče biti torej na jasnem s postopanjem Nemcev in pa Čehov, predno skliče parlament. Poslanec prinaša tudi senzacionalno razkritje, da mnenju, da se namreč treba pred sestankom državnega zbora zagotoviti pred obstrukcijo, ne pritrjuje le ministrski predsednik, ampak tudi drugi krogi, ki so nad njim. Zato bo vlada menda že v septembru pojasnila strankam, da se pogodbe, sklenjene z Ogrsko in inozemstvom na vsak način uresničijo, če ne s parlamentom pa brez njega. V tem zadnjem slučaju pa ne stopi § 14. v veljavo, ampak poseže se globlje.

(Nagodba.) Izjave raznih listov o teku nagodbenih pogajanj so razun v vladnih listih povsod zelo pesimistične in kažejo, da bo Avstrija tudi to pot podlegla vsemočnim Mažarom. Sploh so vse dosedanje razprave bolj podobne komediji kakor pa resnim razgovorom. V petek je imelo avstrijsko in ogrsko ministertvo sejo na Dunaju. V ti seji sta bili na razgovoru carinski tarif in veterinarsko vprašanje. Nesoglasje je še veliko, in Ogrci se ne dajo pregovoriti. Začetkom prihodnjega tedna se bodo posvetovanja nadaljevala, ko se vrne trgovski minister s Češkega. A tudi tedaj se nagodba končno še ne dožene, nego se to zgodi še le v seji pod predsedstvom cesarja, ki pride v Budimpešto.

(Umetniška galerija za Česko.) Cesar je odobril ustanovno pismo za osnutje moderne umetniške galerije v Pragi ter zaukazal vse nadaljne v to potrebne odredbe. S tem činom je ustrezno stari želji češkega naroda. Cesarjevo pismo priznava, da se je glas o vrlinah čeških umetnikov razširil daleč preko meje domovine.

(Macedonija.) Nemiri v Macedoniji postajajo čimdalje bolj nevarni. Skoraj ne mine dan, da bi ne prišlo do praske ali boja med ustaši in turškimi četami. Ustaši, katerih je vedno več, so skriti v gorah, kamor jim pa Turki nočejo slediti. Sicer pa nimajo ustaši namena, že sedaj bojevati se; počakati hočejo, da pride v Macedoniji do splošne vstaje. Ljudstvo je vedno bolj ogorčeno nad Turki vsled njihovih grozovitosti ter se pridružujejo ustašem. Turki pa tudi postopajo prav trinoški z Macedonci, kar bo pri vedlo macedonski narod prej ali pozneje do splošne vstaje.

(Holandija.) namerava baje stopiti k trozvezi, ker se boji, da se Anglija polasti njenih kolonij. Potovanje ministrskega predsednika Kuypera po trozveznih državnih dvorih baje svedoči o tem.

(Rusija.) Rusko časopisje je začelo zadnji čas ostro pisati proti Nemcem in opozarjati rusko vlado na to, da začne enkrat že bolj na prste gledati Nemcem, živčim v Rusiji. Posebno opozarja rusko časopisje vlado, naj nikar ne odaje važnih državnih služb javne ruske uprave Nemcem.

(Francija.) Zapiranje redovniških šol v Franciji traja dalje. Vlada se poslužuje najstrožjih sredstev, da zatre upor ljudstva proti zapiranju redovniških šol, katere so narodu k srcu prirastle. V mnogih okrajih nastopa vojaštvo, ker je ljudstvo silno razjarjeno. V Polaretu so ženske napadle vladnega komisarja in ga preteple. Senator Delobeaui je protestiral proti ukazu ministrskega predsednika, češ, da redovniške šole hujskajo proti republiki. Prefekt v Vannesu je zahteval od generala Fratra eden oddelek konjenice, da brani vladne komisarje pred nevoljo ljudstva. Tako se razvijajo razmere v Franciji čedalje nevarnejše in se ne ve, do kakega zaključka še to pripelje.

(Angleži in Južna Afrika.) Neki ugledni avstrijski državljani, ki je za časa južno afriške vojne prebival v Transvalu in je skupaj z burškimi generali potoval v Evropo, zatrjuje, da so burški generali še vedno jako nasprotni Angležem. Ko je Botha po dovršeni vojni dospel na svoje posestvo, bilo je isto popolnoma uničeno. Angleži se niso zadovoljili s tem, da so mu hišo podrli, marveč so s smodnikom razgnali tudi temelje. Botha je izjavil, da hiše ne sezida več na dotičnem mestu, temveč, da pusti razvaline nedotaknjene, da bodo mogli otroci gledati na lastne oči, na kakšen način so Angleži postopali z Buri. Buri ne bodo delali sitnosti angleški vladi, ako bo izvrševala mirovne pogoje, pač pa bodo imeli Angleži baje opraviti s Kafri, ki nočejo izročiti orožja marveč se pripravljajo na veliko vojno.

Razne stvari.

(Nemška kultura) je zopet praznovala svoje divjaške orgije. To pot se je zgodilo to v Iglavi na Moravskem. V Iglavi je bila v nedeljo so kolska slavnost. Ob prihajanju „Sokolov“ je bilo hrupnih prizorov po ulicah. Gosta množica je stala na trgu pred domom čeških društev. Policija je morala varovati dom. Čim se je pokazal kak „Sokol“, nastal je uglasljiv krič in žvižganje. Ko je neki „Sokol“ zaklical „Nazdar“, so vzdignili in mahali po njem, da se je krvav zgrudil na tla. Hrup je trajal dalje. Ves popoldan je množica oblegala Josipov trg in pevala „Die Wacht am Rhein“. V mestu je bilo strašno razburjenje, ker so se Čehi drznili priti v nemško mesto demonstrirati. Ko se je zvečer nekaj gostov iz okolice hotelo odpeljati na lojternicah, je množica — ne da bi policija mogla preprečiti — spregla konje s silo in prisila ljudi stopiti z vozov. Vsi poskusi, da bi vsaj izsilili možnost odhoda, so bili zastoj. Moralo je prihiteti vojaštvo, da so mogli gostje ob spremstvu vojakov in zasramovanju od strani množice oditi na svoje domove. Vse prav kakor v Celju!

(Silen potres v Kaliforniji.) Iz San Francisco Cal. javljajo 1. avgusta: Od nedelje naprej so se čutili po vsem zapadu potresni sunki, ki pa niso povzročili nobene nevarnosti. Včeraj pa je

potres hudo poškodoval malo mesto Los Alamos. Prezbiterska cerkev, ki je bila precej velika, nova iz opeke zidana stavba, je do tal porušila. Skoraj vse dimnike je podrlo in lesene hiše so se tako majale, da so popadale vse podobe s sten. Ljudje so prestrašeni bežali na ulico in so zbegani. Dolež se ni izmed ljudi še nihče po nesreči. Brijjo se, da se bo potres še ponovil in zato se ne upa nihče iti spat v zidana poslopja.

(Židje.) Statistika poroča, da je na vsem svetu 7 in pol milijona Židov, in sicer v Evropi 6.287.000 in samo v Avstriji 1.142.000, v Rusiji 2.205.000 Židov, v Nemčiji 570.000, v Veliki Britaniji 160.000 in na Francoskem 72.000. V zadnjem stoletju se manjša število Židov, a njih blago stanje se množi, mnogi so upeljali takozvani sistem dveh otrok. Židje so jako zdravi ljudje, njih umrljivost je najmanjša izmed vseh prebivalstev na svetu. Čudno je, da imajo Židje, ki se oženijo s kristjankami in nasprotno, jako malo ali nič otrok.

Zavod sv. Nikolaja v Trstu.

Velečenjeni g. uredniki!

Vi niti ne slutite, v kaki stiski sem bila pred dvema tednoma. Prišli so na me pravi pravcati pasji dnevi. — Izplačati bi bila morala 2000 gld ali 4000 K, a blagajna poročoma prazna. Kaj početi? V tej hudi stiski sem se obrnila do častite duhovščine, naj mi pomaga iz zadrege, — res moja prošnja ni bila zaman. Častita duhovščina se je odzvala jako častno. Pokazala je, da pozna pravi namen zavoda ter da zna upoštevati naš trud in našo žrtev.

Čast in hvala jej!!

Dosedaj so darovali sledeči č. gg.: Martin Narobe, župnik v Zapogah pri Smledniku 4 K; Jakob Ogrizek, kaplan in Fran Zbošnik, župnik, Hinje pri Žužembergu, vsak po 2 K; Ivan Kukimič, kanonik na Reki, 4 K; Fran Lekmayer, župnik pri Sv. Joštu pri Vrhniki 2 K; Gročanski, župnik, 5 K; Josip Novak, župnik, Povir, 5 K; Leopold Pečenko, kaplan v Kanalu 5 K; Stefan Jenko, vikar v Podgorjani pri Il. Bistrici, z geslom, „da bi Bog obudil obilo usmiljenih src“ 4 K 96 v; Anton Kjuder, župnik v Barkovljah pri Trstu, z geslom: „Za stiske in zadrege zavoda sv. Nikolaja“ 3 K; dobri g. Slavec, kateri nas vedno podpira, župnik na Repentabru 5 K; Franc Vrhovšek, župnik v Svibnem pri Radečah 2 K; Mihael Šobar, župnik v Sočeri (Istra), 10 K z geslom: „Bog in pogum!“ Udani častilec sv. Cirila in Metoda, Andrej Znidaršič, vikar v Gradnem pri Kerminu z vzklikom: „Očaral je Vaš pogum Slovenke! Pomagaj Bog!“ 3 K; Anton Jug, vikar Sovodnje in J. M. 5 K; J. Leban, kurat na Ljubuškem, 10 K; Fran Andrejak, Banjaloka na Kranjskem, 1 K; Premilostljivi škof Plapp, v Poreču 5 K; Fran Krek, župnik na Vranjpeči pri Kamniku 3 K; Anton Jemec, župnik, Podlipa pri Vrhniki 4 K; Janko Frasov, c. kr. vojni duhovnik v Radgoni, 12 K z vzklikom: „Pomozi Vas Bože in sv. Nikolaj! Kovor R., Tržič (Kranjsko), 3 K; Fran Sedej, župnik stolne cerkve v Gorici, 4 K; Kovačič Ivan, vikarij v Stržišču na Tolminskem, 2 K; Gregorij Jakelj, župnik pri Sv. Jakobu ob Savi 2 K; Jurij Dobržan, Vodice (Istra), 6 K; Josip Vidmar, župnik v Zireh, 6 K; Andrej Polšah, Sv. Tomaž, 2 K; Marinič Fran, župnik, Kojško, 2 K; O. Jamnik v Sorici, 3 K; Ryšlaviy Fran, župnik na Munah (Istra), 2 K; Miha Kotnik, Voglje pri Kranju, 5 K 10 v; Ivan Kodre, župnik pri Sv. Križu (Vipava), 4 K; Jurij Karlin, kaplan na Vrhniki vzklikom: „Bog poživi Vaše človekoljubno in požrtvovalno delo!“ 5 K; Ivan Koruza, župnik 5 K; G. Mijo Laginja, župnik-dekan, Klane (Istra), 2 K; J. Omers, župnik v Sežani, 8 K; dr. Josip Lesar v Ljubljani, 2 K; Matija Jeriha, kanonik v Novem mestu, 2 K; Ivan Wolf, kurat v Gorici, 10 K; G. Pauletich, župnik v Mirni pri Gorici 5 K; Josip Laurič, župnik v Logatcu, 2 K; Ivan Abram, župnik v Črnem vrhu nad Idrijo, 5 K; Valentin Kragelj, župnik v Podbrdom, 5 K; Jos. Zakotnik v St. Vidu nad Ljubljano, z vzklikom: „Bog obudi veliko dobrotnikov prezasluznemu zavodu!“ 5 K; Koritnik, Bloke pri Postojni, 5 K; Ludvik Škufca, župnik v Krškem 2 K; Josip Jaklič, kanonik v Novem mestu, 2 K in kanonik Fran Povše, tudi v Novem mestu, 2 K; Josip Golja, župnik v Kozbani, Dolenje v Brdih 4 K; dr. Anton Nanutti v Gorici, 10 K; Vinko Zamlić v Voloskem, 3 K; Ludvik Kumar, župnik v Biljani na Goriskem 4 K; Francišek Kranjec, župnik pri Ajdovščini, 3 K z vzklikom: „Za sedaj toliko, drugi pa več!“ Janez Molj, župnik v Stranjah s vzklikom: „Bog blagoslovi!“ 10 K; Sila Matija, dekan v Tomaju 5 K; Fran Kosec, župnik v Katinari, 5 K; Josip Verčan, župnik in Ignac Zupanc, kaplan v Predosljih pri Kranju, 7 K; Josip Zelnik, župnik v Čemšeniku na Kranjskem, 3 K; pesnik Simon Gregorčič, Gradišče pri Renčah, že zopet 10 K; Anton Munih, občinski tajnik v Marežigah, 3 K, s vzklikom: „Doznan sem, da se nahajate v stiski, pa pomagam po svoji moči!“ Andrej Širaj, kaplan v St. Janžu na Dolenjskem, 5 K; Kalan Ivan, stolni vikar v Ljubljani 20 K; Anton Jerič, kaplan v Brezovici pri Ljubljani, 2 K; Fran Avsec, župnik pri St. Jurju pod Kumom 4 K s vzklikom: „Bog blagoslovi!“ Mihael Arko, dekan v Idriji 5 K; Jan Teran v Ljubnem, 1 K 70 v; Josip Jereb, župnik v pokoji v Ljubljani, 4 K; županstvo v Stanjelu na Krasu 10 K; župnik, Dražgoše s vzklikom: „Se malo priloži v desego prekrist. namena.“ 3 K; hranilnica v Gorjah pri Bledu, 10 K; g. Gregorič, trgovec v Trstu, posnemaje č. gg. duhovnike, 4 K; Filipič Ivan, dekan v Ločniku, 10 K; Kušar F. v Mengšu, 10 K; prof. dr. Fran Baren v Požegi, 2 K; Josip Janžekovič, kaplan pri St. Petru pri Radgoni, 3 K; A. Koblar, dekan v Kranju 2 K; Škaber Matija, duh. pomoč iz Rojana pri Trstu, 4 K; Schweiger v Leskovcu, 10 K; občina Kanal 20 K in župan Žega 4 K; Zdobšek F. pri Sv. Jurju ob Taborni, 4 K; Jernej Zupancič, Litija, 3 K; Kolar N. M. na Reki, 5 K; Poljanec Vinko, 4 K; Ledvinka, župnik, 6 K z vzklikom: „Ljubi Bog blagoslovi Vaše delo in Vam daj obilo uspeha!“ Stanonik Josipa, 2 K z geslom: „Bog in sv. Nikolaj!“ D. S., duhovnik v Beljaku, 10 K; P. D. Spitzer, Sv. Višarje, 14 K z vzklikom: „Posljem to kot dar sv. Antona kruha, porabite za obleko ali hrano ubogih mladenk!“ Wedenig, župnik v Otmanah, 1 K; Flis, generalni vikar v Ljubljani 80 K z vzklikom: „Bog blagoslovi lepo delo!“ Šošelj, duhovnik pri Gospi Sveti, 4 K; Hudovernik, župnik v pok. v Kranju, 10 K; Wieser Ivan, dekan v Velikovecu, 20 K z vzklikom: „Pomoč zavodu, ker tam tudi Korošice najdejo zavetje!“ Gaberg Martin, župnik iz Kajele pri Brežicah, 10 K; Piringer, Jelšane, 4 K; Gospica Amalija, 1 K; Mlekuš

Ana, učiteljica v Boven, 1 K; Podhostnik Andrej, župnik v Dražnjah, 10 K; Gregorčič Simon, mlajši na Breginju, 10 K z vzklikom: „Naprej, narodna žena!“ Muraved Ivan, dekan, 4 K; Rada in Drašek, kapelana in dekan, vsi trije v Cirknem, vsak po 2 K z vzklikom: „V pomoč prekristnemu zavodu!“ Čepič Fran, župnik in Truh, župnik v Posazah (Koroško), 4 K 80 v; Rogar Anton, dekan v Hrušici, 4 K; Notar Ante, eksponent Flavije 6 K; Stazinski, kaplan, Stara Loka, 4 K, z vzklikom: „Bog Vas živi!“ Stritar Andrej, Moste pri Kamniku, 4 K; Kumel Alojzij, Sinkovturn pri Vodiceh, 2 K z vzklikom: „Bog blagoslovi Vaše delovanje!“ Barič Miha v Trstu, 40 v; Feifer Ivan, provizor v Javorjah pri Skočjilohi, 3 K; Višnar Fran, župnik v Kostivnici, 4 K; Wario Julij, župnik v Bazovici pri Trstu, 6 K; Iv. Narobe, župnik v Divači 6 K; Kokič Josip, župnik v pokoji v St. Vidu (Koroško), 10 K z vzklikom: „Za zapuščene mladenke iz Koroškega; Ante Koželj, duhovnik v Trebčah pri Trstu 3 K z vzklikom: „Bog daj premnogo podpornikov!“ Novak Miha, župnik v Radovici pri Metliki, 5 K; Andrej Bizen, dekan v Grabstajnu, 2 K; Jurkovič Mart., duhovni svetovalec in župnik, St. Peter pri Mariboru, 10 K; Ferdo Sunder, kaplan v Grižah pri Celju, 3 K z vzklikom: „Majhen prispevek velikemu delu!“ Županstvo Leke na Krasu, 50 K.

Bog obilno poplačaj požrtvovalne rodoljube in človekoljubje!

Javna zahvala.

Gospodu Jan Radimsky-ju, Laški trg.

Vaše blagorodje!

Za veledušni dar 80 kron „Dijaškemu domu“ v Celju izreka odbor najglobljejo zahvalo. Bog ohrani Vas bratskemu narodu češkemu še mnogajeta, nam Slovencem pa ostanite naklonjeni kot dosedaj.

V CELJU, dne 22. julija 1902.

Dr. Ivan Dečko, predsednik.

Blagorodni gospod!

Za Vašo blagodušno podporo 30 kron, katere ste blagovolili podariti 26. julija 1902 naši godbi v „Narodnem domu“ po g. Ivanu Dečku, odvetniku, dež. poslancu in veleposesniku v Celju, se Vam pristočno zahvaljujemo in se priporočamo Vaši daljni naklonjenosti z iskreno željo, da bi bilo med nami Slovani mnogo tako plemenitih, odličnih in požrtvovalnih slovenskih rodoljubov in patrijotov, kakor je Vaše blagorodje, katero naj nam Bog ohrani do skrajne meje človeškega življenja zdravo in srečno.

Medtem ko Vam kličemo, preden se vrnete v svojo krasno češko slovansko domovino — navdušeno „Bog Vas živi“, „Slava Vam“ in prirščni „Na zdar“ se priporočamo z najodličnejšim spoštovanjem udani

Ivan Likar, pokladnik in gospodar hudebe.

Blagorodni gospod!

V imenu odbora „Podpornega društva za slovenske visokošolce“ se Vašej blagorodnosti srčno zahvaljujem za blagodušno podporo v znesku 40 K. Z najodličnejšim spoštovanjem Vašej blagorodnosti udani

Dr. Ipavec.

ZAHVALA.

Ob priliki rojstnega dne našega presv. vladarja 18. t. m. se je po slovesni sv. maši drugičkrat uprizorila igra: „Lurška pastirica“ po otrocih kapelske šole. Po predstavi je bila šolska mladina prav obilo pogoščena. Ne morem si kaj, da ne bi na tem mestu izrekal najtoplejše zahvale vsem onim cenjenim šol. prijateljem, kateri so z različnimi prispevki pripomogli, da bode ostal ta dan mladini nepozaben. Imenovati imam tu pred vsemi pred. g. župnika Martina Meška v Kapeli, slavno gospodo v Radincih in v Petanci. G. Rudolfu Horvatu, gostilničarju v Kapeli gre tudi vsa hvala za njegov veliki trud. Bog živi človekoljubne darice!

Šolsko vodstvo Kapela, dne 25. avgusta 1902.

Quirin Pertl, nadučitelj.

Volunter

za zobotehniko se sprejme. — Kje, pove upravništvo „Domovine“ v Celju. 2-2

Zahvala in priporočilo.

Za mojemu prerano umrlemu soprogu, gosp. Ferdinandu Pellé izkazano zaupanje izrekam tem potom svojo najboljšo zahvalo ter prosim, da bi podjetju, ki ga bodem i v nadalje vodila pod tvrdko

FERD. PELLÉ nasledniki (FANI PELLÉ)

izkazovali dosedanje cenjeno zaupanje.

Povsem si bodem prizadevala prečastite odjemalce in naročnike tudi v naprej najsolidnejše, najboljše, točno in najceneje postreči ter prosim za mnogo-brojen obisk.

Z velespoštovanjem

Ferd. Pellé nasl.

(Fani Pellé)

spedijsko podjetje, prevažanje pohištva in spedicija c. kr. priv. južne železnice v Celju.

(365) 1-1

Vabilo

na

redni občni zbor

Zveze slovenskih posojilnic

ki se boče vrši

v četrtek, 11. septembra t. l., ob 10. uri predp.

v Narodnem domu v Celju.

DNEVNI RED:

1. Poročilo predsednika.
2. Poročilo tajnika.
3. Poročilo računskih pregledovalcev.
4. Nadomestna volitev v odbor.
5. Volitev podobora za Koroško.
6. Razni nasveti.

V Celju, dne 24. avgusta 1902.

Mihael Vošnjak
predsednik.

Franjo Jošt
tajnik.

OPOMBA. Pri občnem zboru ima vsaka v „Zvezi“ stoječa posojilnica le en glas ter sme biti zastopana po pooblaščenem. Udeležiti občnih zborov se sme pa tudi vsak član v „Zvezi“ stoječe posojilnice, toda le pri posvetovanju, ne pa pri glasovanju.

(367) 2-1

RAZPIS.

Na dvorazredni ljudski šoli pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu s slovenskim učnim jezikom se bode namestila nadučiteljska služba z dohodki po II. krajevnem razredu.

Prosilci za to mesto naj vložijo svoje prošnje, opremljene s spričevalom zrelostnega izpita in usposobnosti kakor tudi z domovnico do 14. septembra t. l. predpisanim potom pri krajnem šolskem svetu Sv. Duh na Ostrem vrhu, pošta Luče (Leutschach).

Žensko kolo

katero se je dosedaj jako malo rabilo in je v izvrstnem stanju, je naprodaj. — Več se izve (364) pri upravnistvu „Domovine“.

Zgubljena

je bila 9. t. m. zlata kravatna igla v obliki palice z belo rudečimi malimi kameni. — Poštteni najditelj naj isto pri našem upravnistvu proti nagradi (362) 2-1 4 kron odda.

Tri ali štiri spretno kamnoseške pomočnike

za fina profilirana dela
sprejme — takoj — v
trajno delo (364) 2-2

VINKO ČAMERNIK
kamnoseški mojster v Celju.

Prav dobrega belega in rudečega vina

ima še naprodaj iz sromeljskih vinogradov
(366) **And. Levak v Brežicah.**

Sejm na Sv. Gori

v občini Št. Peter pod Sv. Gorami, ki je bil navadno 7. septembra, vršil se boče letos v soboto
6. septembra

kar s tem razglasa in vabi kupce in prodajalce
(363) 2-1 občinsko predstojništvo.

Išče se čvrst in zdrav deček

star 14 do 15 let, ki bi imel veselje do pekarstva, kot učenec za večjo pekarno na Sp. Štajarskem pod ugodnimi pogoji.

Oglasiti se je v mlinu g. P. Majdiča na Spodnji Hudinji pri Celju. (360) 3-2

6letno težko kobilu z žrebetom

4 mesece starim, proda takoj **S. Kuketz**
(344) 3-3 v Žalcu.

Razpis.

Posojilnica v Gornjemgradu boče prihodnje leto zgradila večjo dvonadstropno hišo ter razpisuje zidarsko in tesarsko delo brez gradiva, dalje mizarsko, kamnoseško, kleparsko, lončarsko in slikarsko delo. Obrtniki naj pošljejo svoje pismene ponudbe do 10. septembra 1902 odboru „Posojilnice“. Načrti so v posojilniški pisarni na ogled. (355) 2-2

Izbrano grozdje

reže se vsak dan in razpošilja po pošti v vsej sezoni v košaricah od 5 kg. po poštnem povzetju za 4 K franko. — Preprodajalcem se daje
(361) 3-2 popust.

Zagreb, vinograd Zelengaj, št. 2.

Naznanilo.

Vsem sadjerejem se vljudno paznanja, da izdeluje mline za sadje prešati s kamnitimi valjirji
(358) 2-2 **Blaž Kozar**
mizar v Goričici, pošta Sv. Jurij na južni žel.

Edina narodna steklarska trgovina

Fran Strupi

Celje, Graška cesta šte. 4, Celje.

Velika zaloga stekla, porcelana in kamenine.

Vsakovrstno v steklarsko stroko spadajoče blago, kakor svetilnice, zrcala, različni okvirji za podobe, šipe za okna itd. na debelo in na drobno.

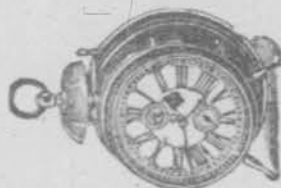
Prevzete vse steklarskih del pri cerkvah in privatnih stavbah, katera se izvršujejo po najnižjih cenah.

Najlepši okraski in dekoracije, jako primerni predmeti za darila in srečolove.

Slavne javne zavode in privatnike opozarjam zlasti na svojo zalogo higijeničnih pljuvalnikov.

Postrežba točna in solidna!

Priznano
izbornu, cenó
blago!

Najtočnejša
in
najcenejša
popravila!

RAFAEL SALMIČ

trgovina z urami, zlatnino in optičnimi predmeti
Celje, „Narodni dom“.

Kdor hoče kupiti cenó, dobro in pošteno blago, naj se potruži v to veliko zalogo jeklenih, nikelnastih in srebrnih, tula in zlatih žepnih ur.

Prstani, uhani, zapestnice, priveški, svetinje, križci, medaljoni, vsakovrstne verižice, lorgnon za dame in gospode v srebru in zlatu.

Jedilne garniture, tobatiere, nastavki za sadje, cvetlice, vizitnice itd.

Velika zaloga optičnih predmetov: očal, naočnikov, toplomerov, aneroidov, maksimal-toplomerov, tehtnic za vino, žganje itd.

Velika izber stenskih ur, budilk in ur z nihalom, naj-novejše in najboljše.

Dveletna garancija za vsako prodano uro.

Use po najnižjih konkurenčnih cenah.

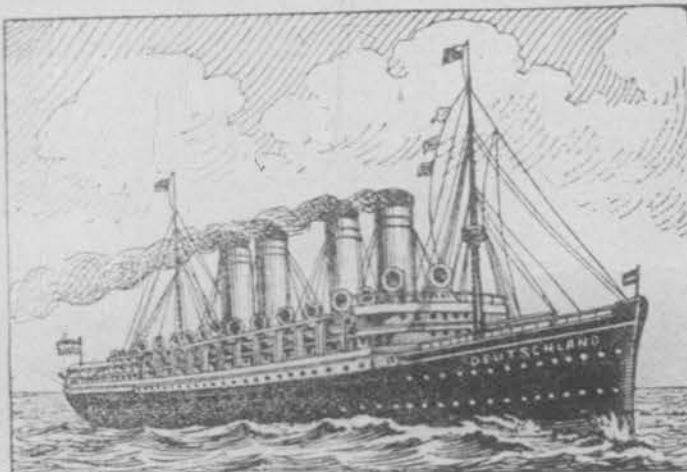
Pancer-verižice iz pristnega srebra po 6 kr. gram.

Vsakovrstna popravila se izvršujejo zanesljivo in ceno v novourejeni povečani delalnici.

Postrežba točna.

Cene nizke.

Vizitnice priporoča tiskarna D. Hribarja v Celju.

Največje, najhitrejše
ter najvarnejše vrste

velikanskih parnikov

ki vozijo na

AMERIKO

Hamburg—New-York

(233) 28

le 6 dni.

Vozne karte po najnižjih cenah za vse razrede prodaja, ter daje pojasnila točno in brezplačno, oblastveno potrjena

Agentura Hamburg-Ameriške Linije

v Ljubljani, Marijin trg šte. 1 — nasproti Frančiškanski cerkvi.

Trgovina z železnino „MERKUR“

PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta šte. 12

priporoča svojo veliko zalogo

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, ilte železnine, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedel-skega orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in strojev; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna, vrata in pohištvo, žrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode tehtnic, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter vsega družega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov (štorje), lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroko železne trgovine spadajoče predmete.

Tomaževa žlindra, najboljše umetno gnojilo.

* Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev. *

Postrežba točna.

Cene nizke.

Južno-štajerska hranilnica

v Celju, „Narodni dom“

za katero jamčijo okraji Sevnica, Gornjigrad, Šo-
štanj, Vransko in Šmarje pri Jelšah za popolno
varnost vlog in za njihovo po pravilih določeno
obrestovanje do neomejene visokosti, obrestuje
hranilne vloge po 4% in pripisuje obresti polu-
letno h kapitalu, ter plačuje rentni davek hra-
nilnica sama in ga ne odteguje vlagateljem, tako
da dobé isti popolnoma nad 4% obresti letno.

Izposojuje
na zemljiško varnost
— po 5%. —

Hranilnica posluje s strankami vsak torek in
petek dopoldne.

Priporoča se ta zavod staršem, varuhom in kura-
torjem, da tam vlagajo denarje svojih varovancev
in oskrbovancev in taisto zahtevajo pri varstvenih
sodiščih.